

Habitat Global Parlamenterleri Toplantısı ve BM İstanbul+5 Özel Oturumu Nairobi'de yapıldı

Haziran 1996'da İstanbul'da Türkiye'nin evsahipliğini yaptığı Birleşmiş Milletler Habitat II Konferansı uygulamaları kapsamında; 8-12 Mayıs 2000 tarihleri arasında Nairobi'de (Kenya) bulunan Birleşmiş Milletler Habitat Merkezi'nde İstanbul+5 Özel Oturumu Hazırlık Komitesi toplantısına ve bu toplantıya paralel olarak Global Habitat Parlamenterleri tarafından düzenlenen Habitat Sürecinde Ulusal Mevzuat konulu Parlamenterler Sempozyumuna Nevşehir Milletvekili **Mükremlin Taşkın**, Adıyaman Milletvekili **Dengir Mir Mehmet Fırat**, Kırklareli Milletvekili **Nural Karagöz** ve Hakkari Milletvekili **Hakkı Töre** katıldı.

İstanbul+5 Özel Oturumu Hazırlık Komitesi Toplantısında Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanı Kamil Uğurlu'nun başkanlığında çeşitli kamu kuruluşlarından, sivil toplum kuruluşlarından, akademik kuruluşlardan ve özel sektör temsilcilerinden oluşan bir heyet de yer aldı.

9 Mayıs günü yapılan Parlamenterler Sempozyumunu Habitat Global Parlamenterleri Avrupa Kitası Başkanı Federal Almanya Parlamenterleri **Peter Götz** yönetti. Toplantıya Romanya, Rusya Federasyonu, Almanya, Finlandiya, Yugoslavya, Kenya ve Türkiye'den parlamenterler katıldı. Sempozyumda ülkelerin kentleşme ve konut sorunlarıyla ilgili ulusal mevzuatı hakkında bilgi ve deneyim alışverişinde bulunuldu.

Yugoslavya delegasyonu tarafından Avrupa Habitat Parlamenterleri Bilgi Sistemi-ISEPAH Projesi hakkında katılımcılara ayrıntılı bir sunuş yapıldı.

Diğer parlamenterlerin de ülkelerindeki konut ve kentleşme konularıyla ilgili hukuki düzenlemeler hakkında söz aldığı toplantıda Türk heyeti tarafından Türkiye'de insan yerleşimleriyle ilgili mevzuat olan çevre, imar ve yerel yönetim kanunları hakkında bilgi verildi. Fiziki planlama ve kentleşme ile doğrudan ilgili ve 1985 yılından beri yürürlükte olan İmar Kanunu ve uygulamaları hakkındaki görüşler sunuldu ve ağırlıklı olarak deprem konusu gündeme getirildi. Yapılan sunuşta Türkiye'nin Ağustos ve Kasım 1999'da ardarda yaşadığı deprem felaketleri hakkında bilgi verildi, Türkiye'de deprem ile ilgili mevcut mevzuat ve geliştirilmekte olan yeni hukuki düzenlemeler anlatıldı. Bu çerçevede, TBMM Deprem Araştırma Komisyonu Raporu hakkında bilgi verildi. Raporda yer alan tavsiye kararları içinde yer alan temel politika kararları özetlendi. Bu kararlar şöyle:

- Yeni bir deprem politikası oluşturulmalı ve devlet politikası olarak uygulanmalıdır.

- Uluslararası afet bilgi sistemlerinden yararlanılabilecek bir ulusal Afet Bilgi Sistemi kurulmalıdır.

- Meslek odalarının sorumluluk ve yetkileri yeniden tanımlanmalıdır.

- Sivil toplum kuruluşlarının çabaları desteklenmelidir.

- Mevcut İmar Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun, İl Özel İdareleri Kanunu ve diğer yerel yönetimlerin doğal afet riskinin belirlenmesi ve zararların azaltılması konusunda ilgili mevzuat görev, yetki ve sorumluluklar açısından yeniden düzenlenmelidir.

- Türk idari yapısındaki yeni yasal düzenlemelerle kırsal alanlarda planlı yapılanma sağlanmalıdır.

- Her alanda akademik ve bilimsel araştırmalara önem verilmelidir.

- Bütçe içine alınmış olan Afet ve Sivil Savunma Fonları serbest bırakılmalı ve bu alanda yeni fonlar yaratılmalıdır.

- Yapı sigortası sistemi ile ilgili yasal düzenlemeler yapılarak hızla uygulamaya geçilmelidir.

Başkan tarafından Türkiye'nin verdiği bilgilerin diğer ülkelerde yaşanan depremler ve doğal afetlerle ilgili yasal düzenlemelere ve gelecekte yapılacak çalışmalara da ışık tutacağı belirtildi ve katılan parlamenterlerin talepleri doğrultusunda, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın koordinasyonunda tüm ilgili kuruluşlar ile birlikte (parlamento, kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, bilim camiası ve özel sektör) ortaklık anlayışıyla hazırlanan Türkiye Deprem Raporu katılımcılara dağıtıldı.

Toplantının bir başka önemli konusu; 1996 yılında İstanbul'da yapılan Habitat II Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansının kararlarının uygulanmasının izlenmesi için 2001 Haziran ayında düzenlenecek İstanbul+5 Konferansı'na Türkiye'nin evsahipliği yapma talebi oldu. Bu öneri, İstanbul+5 Özel Oturum Genel Kurulunda Toplu Konut İdaresi Başkanı tarafından resmen beyan edildi. Nairobi Büyükelçiliğimizin yönlendirmeleri doğrultusunda, bu konuda Türk delegasyonu tarafından diplomasi düzeyinde görüşmeler ve lobi faaliyetleri sürdürüldü. Parlamenterler toplantısında da milletvekillerimiz tarafından yapılan temaslarda, başkan **Peter Götz** ile bu konu özel olarak görüşüldü ve Almanya delegasyonu tarafından Türkiye'nin önerisine destek sözü verildi.